

Előfizetési árak:
 egy évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetések mértékelt árak szerint.

A lap megjelenik minden csütörtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDÉK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hová a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: István-utca 9.
 hová a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési pénzek küldendők.
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Társadalmi korszak.

Ha nap nap után szorgalmasan olvasgatjuk a lapokat, megdöbbenve tapasztaljuk, hogy a bűn csak úgy burjánzik édes hazánkban. A levegő fertőzött, tele van mételylyel, a gaztettek, szédelmések, svihátságok bacilussaival. Beteg a mai társadalom, nagyon beteg. E korszak nem pillanatnyi, nem muló, e beteges állapot már elmergesedett, e nyavalya idültté vált. Egyre terjeszkedik, a példa nem rettent, sőt ellenkezőleg: oktat, tanít, bátorít.

Mind tömegesebben találkozzunk a társadalom elfajulásának legkülömbözőbb nemeivel; szüntelenül növekszik a sikkasztók, tolvajok, rabló-gyilkosok, betörők, csalók, szélhámosok tábora. Szaporodik megállapodás nélkül a legmegátalkodottabbak díszes névsora; a Pap Bélák, Takács Zoltánok, Koritovszkyak, gróf Potovszkyak, Falkaiak stb. nyomon követik egymást.

Nincs hét, melyben egy-két országra szóló szenzációs leleplezés, nagyszabású sikkasztások, óriási betörések, lopások, tömeges kaucziószedelmések, hamis kártyások, bankóhamisítók nyomára ne jönnének.

A törvény sujt, a törvény büntet, igazságot oszt, inti az emheriséget a bűncselekményektől való tartózkodásra és a bűn mégis halad föltartóztatlanul a maga útján nem rettegve, nem félve a törvény torló kezétől.

Micsoda örület, vak szenvedély lázas állapot az, mely nem irtózik, nem retten vissza a törvény sujtó, messzire nyúló kezétől! A pénz utáni mohó, kapzsi vágy. A mai ember a pénz boldondja, betege. Egy gondolat tölti be egész lényét, s ez a pénz; ez jár egész nap agyában; ez nem hagyja aludni este. Ezzel fekszik, ezzel ébred, ezzel boldog, e nélkül beteg.

Azok a pénzsovár emberek, kik embertársaikat meglopni, kirabolni, becsapni, megcsalni minden nagyobb lelki rázkódattal, lelkiismeretfurdalás nélkül tudják, ha arra kedvező alkalom van, az olyanok dologkerülők. Förtellemmel fordulnak el a munkától, borsózik a hátuk a tisztességes kenyérkeresettől, megvetéssel, utálattal vannak a dolog iránt, könnyen, gyorsan, bár ferde uton akarnak pénzhez jutni; az urhatnamság, a nagy szerepet játszás, az élősdiség lovagjai ezek.

A főelv: nem dolgozni, de másnak a zsebében, pénzén, vagyonán élőködni; sorra pumpolni valamennyi ismerőst, ha eből kifogytak, sorra pumpolni, becsapni az embertársakat. Azután jönnek a legfondorlatosabb csalások, lopások, sikkasztások; az ilyen ember már annyira beleélte magát a bűnbe, hogy beteg lenne, ha nem tenne valami törvénybe ütköző dolgot.

Igen gyenge a mai emberiség; oly gyenge lábán áll az erkölcs, hogy na-

gyobb kisértésnek ellentállni nem tud. A pénz, az átkozott pénz vonz, bajt, unszol, csábit. Ő uralkodik felettünk, dobál ide-oda, kénye kedve szerint hányvet bennünket; fölemel, lesujt; forgat bennünket, azután elereszt; a menyországot mutatja nekünk, azután a pokolba ránt. Igen, a pénz rabjai, legalázatosabb rabszolgái vagyunk; feltétlen hatalma van felettünk, korlátlan fejedelme lelkünknek.

Mintha gyógyíthatatlan betegségben szenvedne társadalmunk, mintha idült makacs pénzkorszak rágódna testünkön, mely lassan, de észrevehetőleg öl. Nem akarunk, vagy nem találunk orvosságot, mely e nyavalyán segítene; gyengék vagyunk még e veszedelmes kór gyógyításához is; nyugodt megadással tűrjük e fekélyek rágódását testünkön.

Börtön, fogház, fegyház már nem félemlíti meg a mai emberiséget, mint ahogy gyermeket ma már nem igen lehet ijesztgetni a kéményseprővel, mummussal.

A legszomorubb, hogy nyár idején jóval nagyobb a büntettek száma, mint télen, mikor ugyanis avval szoktuk azokat mentetgetni, hogy az éhség, hidegség stb. számos embert a bűn útjára sodor.

Majd ha társadalmunk tudatára ébred annak, hogy mi az a valódi munka, mely nemesít, éltet és bátorít, edzi a szívet, acélozza a lelket, szabad röptűvé teszi

TÁRCZA.

Brigman tanár csodálatos operációja.

I.

Brigman tanár, az X-i egyetemen az anatómia híres tanára, éppen befejezte a reggelijét. Az ebédlőből átment a szalonjába s a betegeire és a menyasszonyára, dr. Arabellára gondolt, a kivel a chicagói egyetemen a kórházban ismerkedett meg. A doktor-kisasszony ma reggel, mikor hazakísérte megengedte neki, hogy megcsókolja a kezét s megigérte, hogy hozzá megy feleségül. Arabella és Brigman szerették egymást, de nem úgy, mint mások, hanem mint tudósokhoz illik. Mig más szerelmese virágos mezőn vagy árnyas fák alatt sétálva bohón esküdöznek egymásnak, addig ők az operáló-teremben s a betegszobákban beszélgettek a szerelemről. Mások árnyas lugasokban kapott és adott csókokra emlékeznek vissza, Brigman ellenben ilyeneket szokott mondani:

— Emlékszik még arra, mikor a K. teremben egy gyomordaganat operálása közben megszorítottam a kezét?

Tudományosan szerették egymást, s mikor csókolóztak, akkor is ideg-rezgéseiknek a maximumára gondoltak.

Brigman a menyasszonyára gondolt, mikor megszólalt a telefon.

— Hallo! Hallo! Brigman tanár? — Igen.
 — Wiliam Mackstross, 29-ik avenau, 129. szám, sulyosan megsebesült. A patagoniai hadsereg számára konzerveket szállítottak emberei, egy láda ráesett mr. Mackstrossra és eltörte a karját. A vérzés rendkívül erős.
 — Megyek! Megyek!

Az orvos felkelt. Rendkívül sovány ember volt, s a szemei csodálatosan ragyogtak. Az arca simára volt beretvélva, mert a bajusz és szakál könnyen fölfogja a mikrobákat. Jose tanár még nem volt harminckilenc éves, de már ötvennek látszott, annyira megviselte a sok munka.

Csöngetett, előkészítette a villamos kocsiját, s pár perecz mulva már teljes gyorsasággal kocsizott a 29. avenau felé. Remek operáció várakozik reá, gondolta magában — legalább huszonöt-harmincezer dollárt kap érte, Jose huszezer frankon alul nem igen vette a kezébe az operáló kést. A szegényebb betegeket a kezdő, még ismeretlen nevű orvosoknak engedte át.

A mai napja különben jól kezdődik. Jonathan Coninghannak, a milliomos fűszeresnek a kezéről ma vette le a kötést és Kardmann tábornok is jól érzi már magát. A countrytowni akadémiában érdekes felolvasást fog tartani erről a két esetről. De mi ez ahhoz a boldogsághoz képest, amelyet akkor érzett, mikor miss Arabella ma reggel rámosolygott!

II.

A sebesült a szoba közepén feküdt egy ágyon, a mely már telve volt vérrel. A nagy konzerv-gyáros karja csupa roncs volt. Wiliam Mackstross már csak hörögve tudott beszélni.

— Ah, kedves orvos, ugy-e nem kell levágni a jobb karomat? Mindent elszenvedek csakhogy ne kelljen elveszítenem a karomat. Tudja, hogy három hónap mulva nőül veszem miss Andrea Phersont, a kereskedelmi miniszter leányát? Harminczöt millió dollárt örökölhetek apósomtól. Gyógyítson meg, hiszen ön esodákat tud művelni! Mert látja, — szolt elkényyszeredett mosolylyal William

Mackstross, — csak nem házasodhatom balkézre?

Jose megtörölte a szemüvegét, megnézte az összeroncsolt kart, s aztán higgadtan így szolt:

— Legkésőbb holnap le kell vágnom az alsó karját. Örüljön, hogy engem hivatott, mert más az egész jobb karját levágná.

— Kétszázezer dollárt kap, ha megmarad az egész kezem.

— Lehetetlen — válaszolt Jose.

— Kétszázötvenezeret kap.

— Lehetetlen.

— Ötszázezeret!

— Lehetetlen.

— Egy milliót! Egy milliót!

— Majd meglátjuk, — szolt Jose. — Ne izgassa magát, mert lázba esik. Legyen nyugton; holnap reggel hét órakor itt leszek.

III.

— A Victory squarera! A rendőrfőnökhöz, a lehető leggyorsabban! — szolt Jose a villamos koesi vezetőjéhez.

A villamos koesi örületes gyorsasággal repült végig az utcákon s végre megállott egy nagy kaszárnya-forma épület előtt.

— Mr. Rightman itt van? Dr. Joseph Brigman akar vele beszélni rendkívül fontos ügyben.

A groom egy perecz mulva már bevezette Joset a countrytowni rendőrfőnökhöz.

Mr. Rightman fölkelte s leültette Joset.

— Kedves barátom, mivel szolgálhatok? Nagyon sok dolgom van ugyan, de néhány percet szentelhetek önnek.

Az orvos minden bevezetés nélkül így szolt:

— Mikor végzik ki John Anesberyt?

— Ugyan, kedves doktor, önnek van a legtöbb dolga az egész Countrytownban s mégis van annyi ideje, hogy arra a semmire-

a gondolatot, akkor némileg javulni fog a mai kóros állapot.

Fel kell ócsudnia mély álmából a társadalomnak és be kell látnia, hogy csak a munkában van igaz gyönyörűség, ószinte öröm; ez szilárdítja az erkölcsöket, ez veti meg erős alapját egy nemzeteknek; nagy szorgalom, erős akarat, fáradhatatlan munka nevel fírfaikat egy hazának.

Csak oly nemzet lehet nagy, hatalmas, utólérhetetlen, melynek komoly, erős, nemesen gondolkodó, hazafias érzelmű fiai vannak.

A községi jegyzők és a képviselőválasztás.

Liptó-Szt.-Miklósról írják: A közigazgatási bizottságban ellenzéki részből felszólaltak az ellen, hogy a szabadelvű párt végrehajtó-bizottságaiba községi jegyzőket is beválasztottak. A bizottság ezért felírt a belügy-miniszterhez utbaigazítás iránt. A belügy-miniszter 74,152/1901. sz. rendeletében a következőket válaszolta:

Az 1899. évi 15. törvényeziknek a jelen országgyűlés berekesztését követő napon hatálybalépő 167. §-ában foglalt rendelkezés szelleménél fogva községi és körjegyzőnek politikai vagy képviselőválasztási kérdésekkel is foglalkozó pártba, bizottságba vagy egyesületbe léphetésük *tilva nincs*, de e minőségben való ténykedésüknek nem szabad ellentétbe jönni az idézett törvényszakasz világos, tiltó rendelkezésével.

H I R E K.

— **Személyi hír.** *Fazekas* Agoston vármegyei főjegyző szabadságáról visszatért és ismét elfoglalta hivatalát.

— **Egyházi előléptetések és kinevezések.** A király jóváhagyta a *váci* székeskáptalanban *Márkovics* Lázár éneklő kanonoknak az olvasó, *Jung* János felszentelt püspöknek és örkanonoknak az éneklő, *Csávolszky* József ezimzetes püspöknek és székesegyházi főesperesnek az örkanonokságra, *Czettler* Antal pesti főesperesnek a székesegyházi főesperességre, *Miltényi* Gyula legidősb mesterkanonoknak a pesti főesperességre való fokozatos előléptetését; az utolsó előtti mesterkanonokságot *Buesek* István ezimzetes kanonoknak és teológiai tanárnak, az utolsó mesterkanonokságot és egyben a Boldogságos Szűz Máriától nevezett *váci*-kúti káptalani kispópostságot *Schmidt* János

kellőre gondol? Érdeklődik ez amerikai Kékszakáll iránt, a kit éppen akkor fogtak el, mikor a tizenegyedik feleségét akarta megfojtani? Látja, én már egyszer megfellebbeztem róla. Ah, az az átkozott ohioi bányász-sztrájk! Még elveszítem miatta a fejemet!

Beletekintett az irományaiba.

— Nyolcz nap mulva végezzük ki ezt az érdekes embert. Jegyet akar szerezni a vilámas kivégzéshez? Vagy talán a hulláját kívánja?

— Még ennél is többet kívánok.

— Kívánjon bármit, — egy olyan kiváló tudóstól, mint ön, nem lehet semmit sem megtagadni. Még a vagyonomat is önnek adom, hiszen ugye sok. A szép miss Caterina Bell miatt már a jövő évi fizetésem felét is fölvettem s még mindig nem tudom kifizetni Caterina ékszerésének, Silvergodnak egy rongyos huszezer dolláros számláját.

— Kedves barátom, Rightman, beszéljünk őszintén. Nem lehetne Anesbery már holnap kivégezni?

— Lehetetlen! Teljes lehetetlenség.

— És hogyan kifizetném az öreg Silvergod huszezer dolláros számláját?

— Ön igazán ellenállhatatlan! ... Öntől nem lehet megtagadni semmit ... És igazán kifizeti Silvergod számláját? Nos, kedves barátom, a tudomány érdekében megrövidítem a szegény Anesbery földi szenvedésének idejét. Holnap reggel Anesbery lolke vissza fog térni az Urhoz.

— Viszontlátásra, Rightman; holnap estére itt lesz Silvergodnak a számlája.

— Viszontlátásra, kedves doktor.

(folyt. köv.)

taksonyi esperes-plébánosnak adományozta; *Kammerer* Ferencz verőzei esperes-plébánost pedig ugyanennek a székeskáptalannak tiszteletbeli kanonokjává kinevezte.

— **Wolfner Tivadar** kerületünk országgyűlési képviselője, mint a képviselőház véderő bizottságának tagja, részt vett azon küldöttségben, a mely báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszternél, felszázados szolgálati jubileuma alkalmából tisztelettel s megjelent a miniszter estélyén is, a hol őt *József* főherczeg megszólítással tüntette ki.

— **A községi előljárósága** f. é. augusztus hó 19-én d. u. 3 órakor ülést tartott, melyen: 1. Az egyik ovoda áthelyezésének a költségei 160 koronával jóváhagyattak. 2. A közoktatásügyi kormány azon felhívására, hogy az 5°-os iskolai pótdó számlájára 10,400 koronát Kiss Béla állami elemi iskolai igazgatónak szolgáltatson át, az előljáróság határozatilag kimondotta, hogy e kívánságnak, miután szeptember hó 1-én a községnek nagyobb összegeket kell kifizetnie, az adók pedig gyéren folynak be a község pénztárába, csak szeptember hó végén tehet előzet. 3. Az Ujpesti közművelődési kör által a vakok gyámolítására rendezett hangverseny belépti jegyeinek a megváltása fejében: 20 koronát szavazott meg az előljáróság, mely összeg a „Vakokat gyámolító országos egyesülethez” küldetik be. 4. *Radies* Dávid községi pénztáros Jolán leánya az ujpesti Conservatorium egyik tandíjmentességi helyére jelöltetett. 5. *Gerber* Ferencz né ujpesti lakosnak a közgyám véleményezése alapján 8 korona havi segély szavaztatott meg. Több kisebb ügy elintézése után az ülés véget ért.

— **Bejelentő hivatalok a vidéken.** *Széll* Kálmán belügyminiszter rendeletet küldött a törvényhatóságokhoz a vidéki bejelentő hivatalok fölállítására vonatkozólag. A belügyminiszteri rendelet szabályozza az idegenek bejelentését is. Ezentul a városba érkező minden idegent huszonnégy órán belül a rendőrkapitányi hivatalban be kell jelenteni, a községekbe érkezőket pedig a községi előljáróságnál. A belügyminiszternek e nagyfonságú intézkedése különösen közbiztonsági tekintetben nagyon fontos, mert a rendőrség munkáját elősegíti és megkönnyíti. Végre valahára tehát Ujpest is hozzá fog jutni az évek óta sürgetett bejelentési hivatalhoz s nem fog a község költségvetésében örökös szemrehányásként szerepelni az e célra előirányzott összeg.

— **Dr. Plihal Viktor** volt ujpesti kir. közjegyző már családjával együtt átköltözött Nagy-Kanizsára, a hová áthelyeztetett. *Dr. Plihal Viktor* lapunk utján is „Isten hozád!”-ot mond mindazoknak, kik ittléte alatt barátságukkal és rokonszenvükkel megajándékozták.

— **Némagyarosítás.** *Kiskoru Kohn* Lóna ujpesti lakos belügyminiszteri engedéllyel *Szekely*-re magyarosította a nevét.

— **A tanítók gyűlése és az iskolaszék.** Az ország tanítószága 19-én 20-án tartotta nagy gyűlését Budapesten az akadémia termében, a hol 103 tanítóegyesület képviselői gyűltek össze. E nagy gyűlésen az iskolaszéki intézmény reformkérdésénél *Józsa* Dániel Ujpestről az iskolaszék eltörlését kívánta, mert az iskolaszék szerinte csak akkor jó, a mikor nincs. A nagy gyűlés azonban azon felfogás felé hajlott, a mely szerint az iskolaszék szükséges az iskola anyagi dolgainak okából és a társadalom támogatásának fontartása céljából s a határozathozatalt az igazgatóságra bízta.

— **Megfellebbezett választás.** *Kiszling István* helybeli állami tanító megfellebbezte az iparostanoncz-iskolai tanítók megválasztását. Fellebbezése most érkezett le az ipariskolai bizottság elnökségéhez véleményadás céljából. Hogy a választás nem fog megsemmisíttetni az több mint valószínű és ha megsemmisíttetnék, hogy a fellebbező tanítót az iskolaszék másodsor sem választja meg, az is több mint valószínű. A magunk részéről *Kiszling István* tanító urnak megsugjuk, hogy ne üzengessen a „Közérdek”-nek az „Ujpesti Közlöny” utján semmit, hanem várja be a tanfelügyelő intézkedését és fellebbezésének a végét nyugodtan.

— **Beiratás a közigazgatási kurzusra.** A Budapesten, Debreczenben, Kassán, Kolozsvárott, Máramaroszigeten, Marosvásárhelyen, Nagybeeskereken, Pécsen, Pozsonyban és Szombathelyen szervezett községi

közigazgatási tanfolyomra a beírás augusztus 26—31-dike között történik a tanfolyam igazgatójánál. A kurzusra folyelhetők oly fiatal emberek, a kik valamely középiskola nyolcz osztályát, vagy valamely egyenlő rangu iskolát elvégezték s legalább egy év óta jegyzői gyakorlatot folytattak, továbbá ezuttal még azok is, a kik hat középiskolai osztály, vagy ezzel egyenlő rangu kurzus elvégzése után a jegyzői gyakorlatot még 1900 szeptember elseje előtt megkezdették. A tanítás díja egy évre negyven korona. Szorgalmas és szegény tanulók állami segítségével részesülhetnek. Az egyes kurzusokra vonatkozólag közelebbi fölvilágosítás csak az illető kurzus igazgatójánál kapható. A budapesti tanfolyam dolgában a közigazgatási tanfolyam kormánybiztosánál (VIII., *József*-körút 52.) lehet közelebbi fölvilágosítást kapni.

— **Hol kell beszerezni az állami hivataloknak a nyomtatványokat?** *Széll* Kálmán miniszterelnök üdvös intézkedést tett a vidéki nyomdaipar érdekében. A vidéki államhivatalok nyomtatványszükségletüket — ugyanis eddig a központi nyomdából fedezték, a mi a vidéki nyomdászparosok anyagi érdekeit sértette, mert elestek a szállítási részesedéstől, mivel a kormány kizárólag a fővárosi nyomdák által készítette el szükségletét. *Széll* Kálmán miniszterelnök most elrendelte, hogy a vidéki államhivatalok nyomtatványszükségletüket ezuttal a helyszínen készíttessék el.

— **A Rákospalotai Casinó Egyesület** éppen olyan válságos helyzetbe jutott, mint az ujpesti „Polgári Casinó”. A tagok — ad része nem fizette meg a tagdíjakat s így 41,000 korona adósságát, melyből 13,500 korona váltóadósság, nem képes törleszteni. A létező bajokon most szintén olesó kölcsön felvételével igyekszik segíteni, s a pénzügyi mivelet keresztülvitelével a Casinó elnökét, pénztárnokát és *Dr. Heinrich* Alajost bízta meg. A sikert szívből kívánjuk nekik. A Casinó sorsa különben a f. é. augusztus hó 25-én d. u. 3 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésen fog eldőlni.

— **Iskolai beiratások.** Az ujpesti állami polgári leányiskolában a tanulók felvétele a következő sorrendben történik: augusztus 31-én d. e. 8 órakor javítóvizsgálatok. Augusztus 31-én d. u. 3 órakor felvételi vizsgálatok. Szeptember 1-én d. e. 8—12-ig az I. osztály és szeptember 2., 3. és 4-én a II., III. IV. osztály és a női kézimunka tanfolyam növendékeinek beiratása. A tandíjmentesség elnyerése; valamint egyes tantárgyak tanulása alól való felmentés iránti kérvények, magys. *Tóth* József kir. tanácsos tanfelügyelő urhoz ezimezve és kellőleg felszerelve, a beiratás alkalmával nyújtandók be az igazgatónál.

— **Kedélyes állapotok.** Ezen ezim alatt az „Ujpesti Közlöny” szemrehányásokkal illeti az előljáróságot, hogy a személtérakodó hely és a gyepmesteri telep olyan kelyen van, a hol megakasztja a község fejlődését, s legyeinek légióival s bűzével veszélyezteti a közegészséget. Tökéletesen igazá van lap-társunknak, csak a szemrehányást nem érdemli meg az előljáróság, mert köztudomásu dolog, hogy az előljáróság, már a mult évben kiszemelt egy fenti ezélokra alkalmas területet, de ezt gróf *Károlyi* Sándor se ingyért, se pénzért nem akarja át engedni a községnek, úgy hogy a törvényhatóság kénytelen volt a kisajátítási eljárást elrendelni, a mely ha jól tudjuk rövid idő mulva meg is fog tartatni. Ha tehát valakit, akkor csak az uradalmat illeti meg a szemrehányás a mely mindent megtagad a községtől, a miből tetemes hasznot nem csinálhat, pedig már eddig is elég jól jövedelmeztek az uradalomnak ezek a homokbuczkák.

— **Szüreti ünnepélyek.** A „Nándor” ezimű I. ujpesti munkásbetegsegélyző és temetkezési egyesület f. é. szeptember hó 15-én tartja a Gersabeek-féle vendéglőben szüreti multságát. Belépti-díj: Személyjegy 60 fillér, este a pénztárnál 80 fillér. Kezdeté d. u. 4 órakor. A tiszta jövedelem részint az egyesület, részint az árvák pénztára javára fordittatik. — A „Nefejejts” asztaltársaság saját pénztára javára f. é. szeptember hó 15-én a „Tyukketrecz”-hez ezimzett vendéglőben (Váci-ut 115. sz. a.) díjtekészés-, világposta- és táncmulatsággal egybekötött szüreti ünnepélyt rendez. Személyjegy 80 fill., a pénztárnál 1 kor. Családjegy 1 kor.

60 fill., a pénztárnál 1 kor. 80 fill. Kezdeté d. u. 3 órakor. — Az „Ujpesti kalapossegéd-ek betegsegélyző s temetkezési egylete” Vass István vendéglőjében (Lőrincz-utca 107.) confetti-dobálással és tánczszal egybekötött szüreti ünnepélyét f. é. szeptember hó 15-én rendezi. Személyjegy 60 fill. Csáladjegy 1 kor. 20 fill. Kezdeté 4 órakor.

Jótekonyczéli gyermek-szinielőadás lesz f. hó 24-én, szombaton délután a „Köz-művelődési kör” helyiségében, ez alkalommal a „Szobaleány” című vígjáték kerül színre. Heller Elzácska, Török Erzsike, Wolf Ellácska, Török Adolf, Török Miklós, Winkler Ferenc közreműködése mellett. A próbák már javában folynak s Hutflus Juliska k. a. rendező szakavatottsága elég biztosíték arra nézve, hogy az előadás egy élvezetes délutánt fog nyújtani azoknak, kik a gyermekek jótekonyságát megjelenésükkel támogatni fogják. Belépti-díj: Zártszék 1 korona. Kőrszék 60 fillér. Ülőhely 40 fill. Felülfizetések tekintve a jótekonyczéli közszóval fogadtatnak. — A tiszta jövedelem szegény gyermekek felruházására fordítatik.

Az upesti szobafestősegédek szak-egylete által f. hó 17-én a Colosseumban rendezett mulatság igen jól sikerült erkölcsileg. A közönség a felhőszakadás következtében csak félig töltötte meg a termet, de a műkedvelők remekeltek a „Takácsok”-ban. A közönség különösen Szigeti Lujza (Gottliebne), Erdélyi Irma (Berta), Futó Róza (Baumertné), Tóth János (Dreiszigler), Gömöri Emil (Jäger), Herczegh Vilmos (Baumert) és Gyulai Árpád (Ansorge) játékát tapsolta meg viharosan. Kiténtek még Izsák József (Pfeifer), Berger Adolf (Hittig), Silbermann Ignác (Becker) és Tóth Kálmán. A siker országnrészében azonban Heves Béla színinövendék érdeme, ki a darab rendezője volt, s a mulatság rendezősége által igen szép babékoszeruval, a közreműködő hölgyek pedig virágcsokorral tüntették ki. Az előadást reggelig tartó táncz követte. — Amint értesülünk az élvezetes előadást a rendezőség f. hó 25-én (vasárnap) a Colosseumba közkívánatra megismételteti.

Pályázat A budapesti „Mensa Academia Egyesület” az 1901—1902. tanév I. felére a következő pályázatot hirdeti: 1. Az egyesület választmánya által betöltendő mintegy 120 ingyenes, illetve féldíjas ebédsegélyre. E helyekre csak tudományos-egyetemi hallgatók pályázhatnak. A kérvény az elnökséghez czimzendő. 2. Bojár gróf Vigyázó Sándor és kir. kamarás ur ö. Meltóságát által betöltendő négy ingyenes ebéd-és vacsorasegélyre. A kérvények az alapítványhoz czimzendők. E helyekre csak keresztyén, tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. Mindezen *bélyegtelen* kérvényekhez melléklendő: a) index v. indexmá-solat (első éveseknél érettségi bizonyítvány), b) a részletekre is kiterjedő szegénységi bizonyítvány. A kérvények (az alapítványos helyekre is) az egyesület hivatalos helyiségében (IV. Molnár-utca 11. sz.) adandók be. A 2. alatti kérvények beadási határideje szept. 12., az 1. alattiaké szept. 20.

A Margit-sziget nyári és téli szezonja. A Margit-szigetnek kitűnő nyári szezonja volt az idén. A kirándulók száma már eddig elérte a 300,000-et s a szállodák és villák szobái állandóan elvalának foglalva. Ez örvendetes jelenségnek magyarázata az új szigeti hidban s a többi új intézményekben rejlik, amelyek egytől egyig a künmlakó és kiránduló közönség kényelmét szolgálják. Ezen új intézmények képezik a biztosítékát annak is, hogy a téli szezon is nagyon élénk lesz a Margit-szigeten. A téli fürdő ugyan is a fényvillany fürdővel együtt már elkészült. Kész s rendkívül fényes és kényelmes az a helyiség is, a hol a fürdő vendégek nap és fénykúrában részesülhetnek. Nagyszerű a svéd gyógy-tornaterem s a téli társalgó-terem, amely utóbbinak a berendezése valóban fényes. Egyzóval a gyönyörű sziget a tél zordnapjaiban is kellemes üdülést és szórakozást fog nyújtani a főváros közönségének és az idegeneknek.

Villamos megállóhely. A közuti villamos vasut igen tisztelt vezérigazgatója már régebben megígérte, hogy a vasut-utca felső részén, a Podruzsik és Korona vendéglő közé eső oszlop mellett megállóhelyet fog létesíteni. Ezt az ígérte még mai napig sem váltotta be. Ezzel pedig nemesak a publikum kényelmét korlátozza, hanem a

társaság bevételeit is megrövidíti. Az a sok ember tudniillik, a ki nyáron a villasoron lakik vagy a Podruzsiknál avagy a Korona vendéglőben szórakozik és befelé Bpestre törekszik, alig használhatja a villamost, mert a mikor onnan vagy innen meglátja a villamos közeledését, már nincs anynyi ideje, hogy a vasuti indulóházánál levő megállóhelyig érjen s így a villamos méltó bosszuságára, az orra előtt siklik tova. Naponta halljuk a panaszt a társulat ebbeli közönsége miatt és amennyiben azt jogosnak tartjuk, nem mulasztjuk el az igen tisztelt vezérigazgató urat régi ígérteinek beváltására felhívni.

I R O D A L O M.

***A török hódoltság Magyarországon.** Szomorú korszak, gyászos emlékü évek azok, melyek ezt a nevet viselik. Ez a név hosszú, szomorú időszakot jelent a magyar nemzet történetében, mely a mily szomorú, épen olyan hősi. A nemzetek egyáltalán legnemesebbek. A gyászos évek szülik a hősokeket. Teher alatt nő a pálma és az elnyomott hon látása legjobb nevelő a hazaszeretetre. A folyton ostromolt gyöngye várakban születnek és nőnek a legnagyobb hősoke. Mi nálunk is a magyar történelemben legszomorúbb korszakaink egyuttal a legdicsőbb, legfényesebbek és egész nemzeti történelmünkben nincs oly gyönyörű időszak, mint az 1825-től 1848-ig terjedő két évtized, Széchenyi kora. A készülődésnek, a leendő ébredésnek e félremagyarázhatatlan jeleit láthatni mindenütt, melyek nagyszerűsége szinte a természet legnagyobb esodáival vetekszik. A hazaszeretlem valóban esodákat művel s nemesak a mi nemzetünknek tulajdonsága az, a mit a kritikus költő szemünkre vet:

„Csak akkor esüggünk igazán,
Ha főnkre tették a hazán!”

A török korban is ily nagy volt nemzetünk s a kis várak nagy hősei a világtörténelem lapjaira irták be nevüket, mint a nyugati civilizáció védői.

Erről a korról szól a Nagy Képes Világtörténet 130. füzeté.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár. Egyegy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten 1 füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

***A Francia Divatlap** igen szép képekben mutatja be a legújabb divatot; s a részletes divatleírás mellett nem feledkezik meg a női kézimunkákról se, melyekből szebbnél-szebb, izléses rajzokkal kedveskedik az előfizetőknek. A szépirodalmi rész vonzó és változatos. Kedves kis költemény is van benne Contessa Lylától. Tutsekné Bexheff Lilly „Kerekes ur” című beszélye, ugymint „Az utolsó Ormay” című beszélye is Palik-Uesewynné báró Glaubitz Flórától lekötik a figyelmet. Igen kedvesek továbbá „A magány” La Francetól, „A pihenés”, valamint „Geraldine leveleik. A megszo kottkedves rovatok pedig A nőkről a nőknek, Sport, Tudnivalók, Konyha, Nyílt posta, Háztartás, Házasság, Elhunytak stb. mind arról tanuskodnak, hogy ügyes, tapintatos kezekbe jutott nemesak a „Magyar Bazar”, de társalapja, a „Francia Divatlap” szerkesztése is.

S P O R T.

1901 augusztusi meeting.

A Szent István napján lezajlott Szent István díj a tőlünk is tippelt Ritka II. Könynyű győzelmével végződött, sőt a második helyet is ugyanesak a Friesz Hansi trainer őrizete alatt levő ló Façon foglalta le. Harmadik a nagysúlyú Mindegy lett Kartal előtt. A nyertes consortium becsületes trainerének, a ki hosszú évek óta Ujpest lakója, mélegen gratulálunk e fényes sikerhez mely

gratulációnk még őszintébb lenne, ha a győztest és favoritot a megyeri istálló első zsokeja Bulford S. a ki szakavatottságát épen e díjban gyakran beigazolta, lovagolta volna mert akként a közönség egy pillanattig sem kételkedett volna benne, hogy kedvenceze birja istállója feltétlen bizalmát.

A Szent István-díj a múlté s az érdeklődés teljes mértékben az Erzsébet királynédíj felé fordul. Ebben Falbon kívül High, Leicestershire, Durban, Busento, Ezermester, Kartal és Perlasz fognak rész venni s ninesen semmi okunk arra, hogy a multkor leadott tippünktől Falbtól eltérjünk.

7771.

1901 P. sz.

Hirdetmény.

A pestvidéki kir. törvényszék az 1874. évi 35. t.-ez. 15. §-sa értelmében közhirre teszi, hogy **dr. ifj. Jarmatzky Sándor, dr. Pihál Viktor** Nagykanizsára átbelyezett upesti kir. közjegyző irodája részére a budapesti kir. közjegyző kamara 540 1901. kkk. sz. végzésével hivatalból kirendelt kir. közjegyző-helyettes működését Ujpesten 1901. évi augusztus hó 16. napján kezd meg.

Kelt Budapesten, 1901 augusztus hó 15-én. A pestvidéki kir. törvényszék mint polgári bíróság.

Verebély

elnök.

Stokinger

jegyző.

1662. végrh. sz. 1901.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezzel közhirre teszi, hogy az upesti kir. járásbíró-ságnak 1901. évi V. 1618/2. sz. végzése folytán **dr. Miklos Antal** ügyvéd által képviselt **Weisz Gábor** felperes részére **Rosenberg Mór** alperes ellen 600 korona követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1000 kor. becsült ingóságokra az upesti kir. járásbíró-ság V fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Ujpesten, **Károlyi-utca 18. szám alatti házban** leendő megtartása határidőül 1901. évi **augusztus hó 28. napján d. u. 3/4 2 órája** kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1901. évi augusztus hó 12. napján.

Polgár

kir. bíróság, végrehajtó.

4300 tk. 901. sz.

Arverési hirdetmény kivonat.

Az upesti kir. járásbíró-ság mint telek-könyvi hatóság közhirre teszi, hogy **Lichtenstein Ignác és esatlakozott társai** végrehajtatóknak **Sajtar József** végrehajtást szenvedő elleni 112 korona 64 fillér tőkekövetelés és 800 kor, 148 kor. 44 fill. és jár. iránti végrehajtási ügyében a pestvidéki kir. törvényszéknél (az upesti kir. járásbíró-ság) területén levő, **Ujpesten a Nyár-utczában 56. sz. a. fekvő az upesti 924. sz. tkvi betétben A 1. sor és 1509 hrsz. sz. a. felvett ingatlan** a végrehajtást szenvedett **Sajtar József** nevének álló felerészére az árverést 3648 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1901. évi szeptember hó 24. napján délelőtt 9 órakor** az alulirt kir. járásbíró-ság hivatalos árverelő helyiségében (Ujpesten, új község háza II. emelet 59. sz. a.) megtartandó nyilvános árverésen 400

korona megajánlott áron alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az érvényben levő m. kir. igazságügyminiszteri rendeletben kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Ujpesten 1901. július 30-án, a kir. járásbíróóság mint telegkönyvi hatóság.

S z ü c s.
kir. albiró.

5397. tk. 1901. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ujjpesti kir. járásbíróóság mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Ujjpesti kereskedelmi és iparbank végrehajtónak Reizner János és neje szül. Hendl Teréz végrehajtást szenvedő elleni 900 korona tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pestvidéki kir. törvényszék (az ujjpesti kir. járásbíróóság) területén levő Ujpesten, a Téli-utczában 39. sz. a. fekvő, az ujjpesti 1723. sz. tkvi betétben A E i sor 2790/4. hrsz. a. Reizner János és neje szül. Hendl Teréz nevében álló ingatlanra a B. 3. alatt gróf Károlyi Sándor javára bejegyzett tulajdonjogi korlátozás épségben hagyása mellett 1200 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi október hó 16-ik napján délelőtti 9 óra-**kor** Ujpesten, a kir. járásbíróóság hivatalos árverelő helyiségében új községháza II. em. 59. ajtó sz. a. megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az érvényben levő igazságügyminiszteri rendeletekben kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Ujpesten, 1901. augusztus hó 1-én.

A kir. járásbíróóság mint telegkönyvi hatóság.

S z ü c s.
kir. albiró.

1673. végrh. sz. 1901.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujjpesti kir. járásbíróóság 1901. évi V. 1349 3. számú végzése folytán és a budapesti VII. ker. kir. járásbíróóság 899. évi Sp. 1982/11. sz. végrehajtást rendelő végzése következtében dr. Balog Béla ügyvéd által képviselt Terézvárosi kor. takarékpénztár felperes részére dr. Sugár Bódog alperes ellen 1200 korona követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1832 kor. becsült ingóságokra az ujjpesti kir. járásbíróóság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltétvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Ujpesten, Arpád-ut 24. sz. a. alperes lakásán leendő megtartása határidőül 1901. é. augusztus hó 28. napján d. u. 1/4 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1901. évi augusztus hó 12. napján.

Polgár
kir. bírósági végrehajtó.

1517. számhoz. 1901.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujjpesti kir. járásbíróóság 1901. évi V. 1311 4. sz. végzésével dr. Mayer Sándor ügyvéd által képviselt Czifka József felperes részére Deutsch Antal alperes ellen 230 korona követelés s járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt s 1290 kor. becsült ingóságokra az ujjpesti kir. bíróság V. fenti sz. végzésével az árverés elrendeltétvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna alperes lakásán, Ujpesten Király-u. 22. sz. leendő megtartása határidőül 1901-ik évi augusztus hó 27-ik napján d. e. 11 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, ló, koesi s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Ujpesten, 1901. évi augusztus hó 12. napján.

Kiss Gyula
kir. bírósági végrehajtó.

1447. számhoz 1901.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujjpesti kir. járásbíróóság 1900. évi V. 4278 10 sz. végzésével dr. Wilhelm Károly ügyvéd által képviselt Roth Simon felperes részére Deutsch Antal alperes ellen 199 korona 13 fillér követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt s 1190 koronára becsült ingóságokra az ujjpesti kir. járásbíróóság V. fenti sz. végzésével az árverés elrendeltétvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna alperes lakásán Ujpesten, Király-utca 22. sz. házban leendő megtartása határidőül 1901-ik évi augusztus hó 29. napján délutáni 5 órája kitűzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Ujpesten, 1901. évi aug. hó 13-ik napján.

Kiss Gyula
kir. bírósági végrehajtó.

1589. végrh. sz. 1901.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujjpesti kir. járásbíróóság 1901. évi V. 803 5. sz. a. kiküldő és a bpesti kir. keresk. és váltótörvényszék 34390. számú elrendelő végzése folytán Lengyel Samu ügyvéd által képviselt Preszburger Károly felperes részére Kiss Gyula alperes ellen 440 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1733 kor. becsült ingóságokra az ujjpesti kir. járásbíróóság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltétvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Ujpesten, Lőrincz-utca 102. sz. a. házban leendő megtartása hatá-

ridőül 1901. évi augusztus hó 27. napján d. u. 4 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, hintó stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1901. évi aug. hó 12. napján.

Polgár
kir. bírósági végrehajtó.

Steiner József

szabó- és férfidivatüzlete.

Van szerenésém Ujpest n. é. közönségének b. tudomására adni, hogy az **új községházában István-utca 12. sz. a.** a mai modern kor igényeinek teljesen megfelelő új

szabó- és férfidivatáru fióküzletet

rendeztem be, a hol is nagy választékban a legjutányosabb áron következő cikkek úgy mint:

ingek, gallérok, manzsetták, zsebkendők, esernyők, harisnyák, kalapok és mindennemű férfi pipere-cikkek kaphatók.

Férfiöltönyök mérték szerint a legfinomabb és legújabb divat szerint jutányos áron készíttetnek.

Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönség igényeit pontos és reális kiszolgálás által minden irányban kielégítek, miért is szíves támogatását kéri

alázatos tisztelettel

5-10. **Steiner József**

szabó- és férfidivatáru-üzlettulajdos.

Teljesen egyedül álló szép családi ház, mely 4 szoba, fürdőszoba, konyha, cselédszoba, mosókonyha, éléskamra, pincze, befásított udvar és nagy konyhakertből áll, — azonnal vagy november 1-ére olesón kiadó.

Tudakozódní lehet a helyszínén, Ujpest, 3-3. Tavasz-utca 67. szám alatt.

Arpád-ut 4. sz. házban üzlethelyiségek lakással s még kisebb-nagyobb lakások azonnal is kiadók.

Egy jó házból való fiu nyomdásztanonecznak felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatalban.

